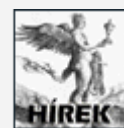

Lajtha László (1892–1963) a XX. század első felének egyik legnagyobb magyar zeneszerzője, aki meghatározó tevékenységet fejtett ki a népzene kutatás és zenepedagógia, valamint a nemzetközi kultúrdiplomácia terén is. Életében - főként Franciaországban - a nála egy évtizeddel idősebb Bartókkal és Kodálllyal együtt emlegették: "*les trois grands hongrois*" (a három nagy magyar). A kommunizmussal való szembenállása miatt, műveit 1948-után Magyarországon alig játszották. Egyéni arculatú életművét az utóbbi évtizedekben kezdi újra felfedezni a zenei szakma és a közönség...

Lajtha László *oeuvre*-jének egyik legjelentősebb műcsoportját a zenekari művek alkotják. Az 1941-ben született *Les Soli* című kompozíció a szimfónia műfaji megjelölést viseli, ám apparátusa, mely a Lajtha-életműben egyedülálló, eltér a szerző kilenc szimfóniájától: vonószekarra, hárfá és ütőhangszerek szerepelnek benne, fúvósok nélkül. Tehát valójában nem szimfonikus mű, hanem kiegészített vonószekarra íródott, legközelebbi rokona a két, vonószekarra írt *sinfonietta*. A *Les Soli* cím a mű egyik jellegzetességére, a hangszerszólókra utal, ezért lett szólisztikus szimfónia a magyar neve.

Az egyes tételeknek a nagybögön, a brácsán, a csellón, az utolsó tételben pedig a hegedűn felhangzó szólói olyan igényesek, olyan virtuózak, annyira kiemelkednek a zenekari faktúrából, hogy a kompozíciót akár versenyműnek is tekinthetnénk. A *Les Soli* technikai és zenei igényesség szempontjából kiemelkedik az általában is rendkívül nehéz Lajtha-művek közül, talán ennek köszönhető, hogy szerzőjének legritkábban előadott *opusai* közé tartozik. A műnek ez a világon a legelső hanglemezfelvétele, a *Weiner-Szász Kamara szimfonikusok* és a zenekar szólistái tolmácsolásában, *Simone Fontanelli* vezényletével.

Az a gyakran idézett, találó hasonlat, mely szerint Lajtha zenéje olyan, mint az érme, melynek anyaga magyar, verete francia, érvényessége pedig az egész világra kiterjed, az 1. *sinfonietta* esetében tökéletesen megállja a helyét. A magyar népzene, valamint a klasszikus nyugati műzene (főként *Bach*, *Haydn*, *Mozart*) hatása egyaránt érvényesül e kompozícióban, persze az a könnyed, levegős, áttetsző hangszerelés is, amelyet Lajtha a francia zenéből tanult el, amelyet oly mesteri módon tudott alkalmazni. E klasszikusan kiegyensúlyozott, háromtételű "*kis szimfónia*" a maga *divertimento* szerű, játékos hangvételével nem véletlenül lett az egyik legnépszerűbb, leggyakrabban játszott Lajtha-

mű.

Eltérően az 1946-ban íródott, üde hangvételű 1. *szinfoniettától*, a tíz évvel későbbi, 1956-os 2. *szinfonietta* a *divertimento* jelleg mellett, a magyar történelem egyik legnehezebb időszakának vészterhes hangulatát is magán hordozza. Ugyancsak háromtétéles, de a tételek nagyobb terjedelműek és fajsúlyosabbak, mint a korábbi *szinfoniettában*. A hangzás sűrűbb, testesebb, nincsenek szólók sem. *Nadia Boulanger*, a *Lajtha*-családdal jó barátságban lévő francia zeneszerző-zenepedagógus egy levelében jól érzékelteti a 2. *szinfonietta* sokrétűségét: "*Micsoda csodálatos és magával ragadó mű - és mély - és titokzatos - és vidám.*" - *Solymosi Tari Emőke* ismertetője nyomán.

A felvételeket az *MR3 - Bartók Rádió* készítette a *Magyar Tudományos Akadémia* Dísztermében 2012. december 08-án (5-7), 2013. január 26-án (8-10) és február 23-án (1-4). Zenei rendező és digitális szerkesztő: *Alpár Tibor*. Hangmérnökök: *Horváth Tamás* (1-4), *Pecze Zoltán* (5-7), *László Zoltán* (8-10). Borító: *Huszár László - Greenroom*; Producer: *Gőz László*; Label manager: *Bognár Tamás*. A lemez a *Nemzeti Erőforrás Minisztériuma*, a *Nemzeti Kulturális Alap*, az *MVM Magyar Villamos Művek Zrt.* és a budapesti *Lajtha László Alapítvány* támogatásával készült.

Track lista:

(1-4) *Les Soli - szólisztikus szimfónia, op. 33 (hárfával és ütőhangszerekkel)* – világpremier felvétel.

(5-7) *Szinfonietta N.1, op. 43*

(8-10) *Szinfonietta N.2, op. 62* – magyar premier felvétel

Közreműködő zenészek:

Budapest Chamber Symphony
(*Weiner–Szász Kamaraszimfonikusok*)

Vezényel:

Simone Fontanelli (1-4)

Rohmann Imre (5-7)

Csaba Péter (8-10)

Zenekari szólisták (1.4)

Somogyi Péter - hegedű

Polónyi István - brácsa

Molnár Piroska - gordonka

Bábel Klára - hárfa

Herboly László - ütőhangszerek

Nagy Zsolt - ütőhangszerek

A BMC Records néhány korábbi, jelenleg is forgalomban lévő albuma a Weiner–Szász Kamaraszimfonikusok közreműködésével:

The Leo Weiner album
Joseph Haydn - Anniversary album 2009

Joseph Haydn - A Megváltó hét szava a keresztfán

Kiadó:

bmrecords.hu

Hazai forgalmazó:

MG Records

Honlap:

www.lajtha.hu

www.passzio.hu